

Apotropaiczno-odnawiające funkcje kary śmierci w społeczeństwie wczesnorzymskim

Spółczesność wczesnorzymskie, oparte w swojej strukturze organizacyjnej na pokrewieństwie fizycznym i fikcyjnym, i będące relatywnie spójną wewnątrznie wspólnotą, o etnicznie mieszanym charakterze, tworzyło swojego rodzaju system religijno-społeczno-ekonomiczny, który zapewniał z zasady każdemu jej członkowi określony współdział w dostępie — w części również i mentalnym — do wszelkiego typu świadczeń usług, dóbr i osób, zarówno tych w pełni rzeczywistych, jak i jedynie wyobrażanych. Był on realizowany na podstawie rygorystycznie traktowanego hierarchizmu prestiżowo-dystrybucyjnego, symetrycznego w swojej warstwie pozytywnej w odniesieniu zewnętrznym i asymetrycznego w układzie wewnętrznym, szczególnie na poziomie rodziny, rodu i kurii. Jakikolwiek w tym względzie zmiany — chociażby nawet tylko domniemane — prowadziły w powszechnym przekonaniu do naruszenia — jeśli nie zburzenia — jakoby odwiecznie w nim panujących ładu i równowagi. Zważmy przy tym, iż na ówczesną rzeczywistość składało się w zasadzie to wszystko, co było dostępne zmysłom, bez podziału na to, co terażniejsze, przeszłe i przyszłe, jak i istniejące jedynie w mitycznej tradycji. W konsekwencji jedną z najważniejszych konieczności życiowych stało się władanie czasem i przestrzenią i takie ich „zagospodarowanie” w związku z podejmowanymi przez grupę działaniami, aby przynajmniej w pewnym stopniu móc zachować porządek rzeczy i czasu, pojmowany jako naturalny i konieczny, i za wszelką cenę chronić go przed jakimikolwiek nieprawidłowościami i zaburzeniami, mogącymi rozregulować dotychczasowy system kla-